

Ministarstvo
finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 05-02-3-041/25-21894/2

Podgorica, 03.07.2025.godine

Za: MINISTARSTVO ENERGETIKE I RUDARSTVA, Rimski trg 46, Podgorica

gospodinu, mr Admiru Šahmanoviću, ministru

Predmet: Mišljenje na Predlog odluke o maksimalnoj cijeni električne energije koju ponuđač može da ponudi u postupku aukcije za tržišnu premiju

Veza: Vaš akt broj: 01-011/25-590/ od 01.07.2025. godine

Poštovani gospodine Šahmanoviću,

Povodom *Predloga odluke o maksimalnoj cijeni električne energije koju ponuđač može da ponudi u postupku aukcije za tržišnu premiju*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Uvidom u tekst Predloga odluke i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, konstatuje se određivanje maksimalne cijene električne energije koju ponuđač može da ponudi u akciji u iznosu od 65€/MWh. Navedeno se opravdava činjenicom da je analiza cijena na kojima se dostiže prag rentabilnosti za svaki projekat koji je ušao u uži izbor pružila gornji raspon između 65 eura/MWh i 70 eura/MWh. U okviru ovog raspona, Ministarstvo je odlučilo da odredi cijenu 65 eura /MWh, a sve u skladu sa članom 25, stav 1 Zakona o korišćenju energije. Uvažavajući navedeno, sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

U skladu sa metodologijom, cijena izvršenja maksimalne cijene za tačku rentabilnosti za svaki projekat izračunava se kao najmanja cijena koja bi zadovoljila sledeća ograničenja:

- Obezbediti adekvatnu stopu povrata uz pokrivanje svih troškova koji odgovaraju podržanom kapacitetu;
- Obezbeđivanje adekvatnog koeficijenta pokrića servisiranja duga tokom cijelog perioda podrške.

Kako Zakon o korišćenju energije iz obnovljivih izvora propisuje da za svaku planiranu aukciju za tržišnu premiju Vlada utvrđuje maksimalnu cijenu koju ponuđači mogu da ponude u postupku aukcije, obezbeđivanje finansijskih sredstava za angažovanje nezavisnog eksperta, ukoliko Vlada sama ne pribavi neophodne ulazne podatke, biće potrebni za sprovođenje svake planirane aukcije koju Vlada namjerava da pokrene u skladu sa strateškim dokumentima zemlje.

Ukoliko se ukaže potreba za izdvajanjem finansijskih sredstava iz Budžeta tokom trajanja podsticajnog perioda koji traje 12 godina u skladu sa zakonom ista će zavisiti od razlike između tržišne cijene i ostvarene cijene na aukciji (jer u slučaju da je tržišna cijena veća, razliku do ostvarene cijene u aukciji ponuđači plaćaju nazad ovlašćenoj ugovornoj strani, čime se ostvaruju prihodi i uštede za državu).

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, nema primjedbi na dostavljeni *Predlog odluke o maksimalnoj cijeni električne energije koju ponuđač može da ponudi u postupku aukcije za tržišnu premiju*.

S poštovanjem,

MINISTAR
Novica Vuković

PREDLOG

Na osnovu člana 25 stav 1 Zakona o korišćenju energije iz obnovljivih izvora* („Službeni list CG”, broj 82/24), Vlada Crne Gore, na sjednici od _____ 2025. godine, donijela je

ODLUKU O MAKSIMALNOJ CIJENI ELEKTRIČNE ENERGIJE KOJU PONUĐAČ MOŽE DA PONUDI U POSTUPKU AUKCIJE ZA TRŽIŠNE PREMIJE

Član 1

Ovom odlukom propisuje se maksimalna cijena električne energije koju ponuđač može da ponudi u postupku aukcije za tržišne premije.

Član 2

Maksimalna cijena električne energije koju ponuđač može da ponudi u aukciji iz člana 1 ove odluke iznosi 65.00 EUR/MWh.

Član 3

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: _____
Podgorica, _____ 2025. godine

Vlada Crne Gore

**Predsjednik,
mr Milojko Spajić**

1990, p. 108

Crna Gora
Ministarstvo energetike i rudarstva

Adresa: Rimski trg 46
81000 Podgorica, Crna Gora
Telefon: +382 20 482 124

Broj: 01-011/25-590/4

02.07.2025. godine

MINISTARSTVO FINANSIJA

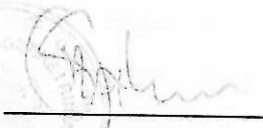
Novica Vuković, ministar

Predmet: Inovirani Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa (RIA) za Predlog odluke o maksimalnoj cijeni električne energije koju ponuđač može da ponudi u postupku aukcije za tržišnu premiju

Poštovani ministre Vuković,

U prilogu Vam dostavljamo inovirani Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa (RIA) za Predlog odluke o maksimalnoj cijeni električne energije koju ponuđač može da ponudi u postupku aukcije za tržišnu premiju, radi davanja mišljenja.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr Admir Šahmanović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo energetike i rudarstva
NAZIV PROPISA	Predlog odluke o maksimalnoj cijeni električne energije koju ponuđač može da ponudi u postupku aukcije za tržišne premije
1. Definisanje problema - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? - Predloženim aktom propisuje se maksimalna cijena električne energije koju ponuđač može da ponudi u postupku aukcije za tržišne premije. Vlada propisivanjem maksimalne cijene za aukciju ovim predloženim aktom obezbeđuje gornju najvišu cijenu električne energije iz obnovljivih izvora koju učesnici mogu da ponude i koju je Vlada spremna da prihvati, čime se kontrolišu troškovi sistema podsticaja i obezbeđuje da se u postupku aukcije dobije što manja cijena čime Vlada osigurava novu zelenu energiju po ceni koja će važiti na period od 12 godina, koliko traje sistem podsticaja. Dodatno, sve ponude učesnika aukcije sa ponudenom cijenom većom od maksimalne ponuđene cijene koju Vlada određuje predloženim aktom odbijaju se. Predloženi akt donosi se na osnovu člana 25, stav 1 Zakona o korišćenju energije iz obnovljivih izvora. - Trenutno ne postoji utvrđena maksimalna cijena električne energije koju ponuđač može da ponudi u postupku aukcije za tržišne premije. - Nedonošenje predložene odluke onemogućava sprovođenje planirane aukcije za tržišne premije. - Ovaj akt predstavlja preduslov za pokretanje aukcije za tržišnu premiju, koja je planirana u ovoj godini, jer se ovim aktom propisuje maksimalna cijena električne energije koju ponuđač može da ponudi u postupku aukcije za tržišne premije. - Status quo opcija se ne može uzeti kao preferirana opcija, jer bez donošenja ove odluke ne može se sprovesti planirana aukcija.	
2. Ciljevi "status quo" opcije - Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?	

- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.
- Predloženim propisom postiže se cilj sistema podsticaja putem tržišne premije koji je obezbjeđivanje konkurentnosti postupka i ostvarivanje najmanje moguće cijene za energiju iz obnovljivih izvora energije koju Vlada Crne Gore ima obavezu da obezbjedi u skladu sa međunarodno preuzetim obavezama koji su bili osnov za usvajanje Zakona o korišćenju energije iz obnovljivih izvora, kao i prema Evropskoj Uniji u skladu sa Reformskom agendom Crne Gore za 2024 – 2027. godinu. Cilj određivanja maksimalne cijene aukcije u skladu sa ovim predloženim aktom je da obezbjedi predvidivost i najbolju dostupnu praksu u određivanju maksimalne cijene za aukciju za tržišne premije. - Propis je usklađen sa Zakonom o korišćenju energije iz obnovljivih izvora, kao i Direktivom EU 2018/2001, a u skladu je i sa obavezama predviđenim Reformskom agendom Crne Gore za 2024 – 2027. godinu.
3. Opcije - Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa). - Obrazložiti preferiranu opciju? - Status quo, koji je ujedno i neregulatorna opcija se ne može uzeti kao preferirana opcija, obzirom da Vlada ima obavezu donošenja ovog podzakonskog akta na osnovu člana 25, stav 1 i članom 109, stav 1 Zakona o korišćenju energije iz obnovljivih izvora, te zadržavanje statusa quo onemogućava realizaciju planirane aukcije i predstavlja nepostupanje u skladu sa Zakonom o korišćenju energije iz obnovljivih izvora. - Predloženi akt definisan je članom 25, stav 1 Zakona o korišćenju energije iz obnovljivih izvora gde je propisano da za potrebe aukcije, maksimalnu cijenu električne energije koju ponuđač može da ponudi u postupku aukcije utvrđuje Vlada. Nedonošenje predložene uredbe onemogućava sprovođenje aukcija i implementaciju Zakona o korišćenju energije iz obnovljivih izvora. Nedonošenjem uredbe Vlada Crne Gore prekršila bi obaveze Članom 25, stav 1 i Članom 109, stav 1 Zakona o korišćenju energije iz obnovljivih izvora i obaveze koje je preuzela međunarodnim sporazumima i to Sporazumom o pristupanju Energetskoj Zajednici i Reformskom agendom Crne Gore za period 2024 – 2027 godine, Instrument EU za reforme i rast.
4. Analiza uticaja - Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne. - Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).

- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

1. Ko će najvjerojatnije biti pogođen rješenjima iz propisa i na koji način – navesti pozitivne i negativne efekte, direktne i indirektne.

2. Lica koja će najvjerojatnije biti pogođena:

- Krajnji kupci električne energije – direktan pozitivan uticaj:
Cilj propisa je da podstakne ulaganja u obnovljive izvore energije koji bi zamijenili termoelektrane na uglj sa emisijom CO₂. Proizvodnja iz fosilnih goriva biće predmet oporezivanja u okviru EU ETS sistema, što će povećati troškove proizvodnje električne energije iz uglja. Proizvodnja električne energije iz solarnih elektrana snage 250MW podržanih kroz ovu aukciju mogla bi da zamijeni približno 437.000 tona emisija CO₂ godišnje i ostvari uštede u troškovima proizvodnje između 10,9 miliona eura (u 2030. godini) i 13 miliona eura godišnje (u 2039. godini), u poređenju sa istom količinom energije dobijene iz lignita. Ovo pokazuje da je sistem podsticaja koristan za Crnu Goru i da bi rezultirao ukupnim uštedama za krajnje kupce. Navedene koristi su neto koristi, nakon uračunatih troškova sistema podsticaja, koji su objašnjeni u nastavku.

Radi sprovođenja sistema podsticaja, potrebno je uspostaviti finansijski mehanizam koji će omogućiti COTEE-u da nadoknadi sve troškove koje bude imao u ispunjavanju obaveza predviđenih Zakonom o korišćenju energije iz obnovljivih izvora, u svojstvu ovlašćene ugovorne strane. Kako bi se uspješno privukla ulaganja u obnovljive izvore, troškovi bi trebalo da budu nadoknađeni putem naknade od strane krajnjih kupaca, uz mogućnost da Vlada Crne Gore, kada to smatra opravdanim, učestvuje iz budžeta radi ublažavanja uticaja na cijene za krajnje kupce. Alternativno, sistem podsticaja može biti u potpunosti finansiran iz budžeta, a sve u skladu sa članom 51. Zakona o korišćenju energije iz obnovljivih izvora.

Najpesimističnija procjena finansijskog uticaja sistema podsticaja pretpostavlja da su svi OIE proizvođači podržani po maksimalnoj cijeni od 70€/MWh, u kom slučaju bi finansijski uticaj bio između 3,2 miliona eura (u 2028. godini) do 10,5 miliona eura godišnje (u 2039. godini), zavisno od tržišnih cijena električne energije. Ovo bi se odrazilo na naknade za krajnje kupce u visini od 0,11c/kWh do 0,35c/kWh, ako bi se svi troškovi prenijeli na potrošače. Međutim, primjeri uspješnih aukcija u regionu pokazuju znatno niže cijene, sa realnim ishodima između 50€/MWh i 60€/MWh. Po cijeni od 50€/MWh, očekuje se da će uticaj sistema podsticaja rezultirati na godišnjem nivou i viškom sredstava u iznosu od 5,6 miliona eura (u 2028. godini) za potrošače, smanjujući se na 0,5 miliona eura u 2039. godini; i po cijeni od 60€/MWh, neto viškom sredstava od 1,2 miliona eura godišnje za potrošače i uštedom troškova u visini od 5 miliona eura do 2039. godine.

Djelimično učešće projekata u sistemu podsticaja omogućeno je za 60% i više kapaciteta. Na osnovu iskustva iz regiona, aukcija za 250MW može podstaći ulaganja u prijesto 350MW kapaciteta, kroz djelimično učešće od 70%. Ovo odgovara investiciji od oko 191 miliona eura u tehnologije energije iz obnovljivih izvora.

Pretpostavke i obračuni objašnjeni su u tabelama u Prilogu ispod, i to: 1) u Tabeli 1 gde su predstavljene pretpostavke korišćene za analizu ušteda na visokom nivou, 2) u Tabeli 2 gde su predstavljene uštede troškova od obnovljivih izvora energije obezbeđene putem aukcija (pod pretpostavkom izvršne cijene od 70 evra/MWh za solarnu energiju), 3) u Tabeli 3, gde su predstavljen pretpostavke korišćene za okvirnu analizu ušteda, 4) u Tabeli 4) gde su predstavljene procijenjene isplate po osnovu CfD ugovora za obnovljivu energiju obezbeđenu putem aukcija (pod pretpostavkom otkupne cijene od 70 €/MWh), 5) u Tabeli 5 gde su predstavljene Procijenjene isplate po osnovu CfD ugovora za obnovljivu energiju obezbeđenu putem aukcija (pod pretpostavkom otkupne cijene od 60 €/MWh), i 6) u Tabeli 6) gde su predstavljene Procijenjene isplate po osnovu CfD ugovora za obnovljivu energiju obezbeđenu putem aukcija (pod pretpostavkom otkupne cijene od 50 €/MWh).

- Društvo, indirektan pozitivan uticaj: Propis bi imao pozitivan uticaj na društvo kroz podsticanje ulaganja u zelene tehnologije, smanjenje zagađenja iz fosilnih goriva i poboljšanje kvaliteta vazduha.
 - Vlada Crne Gore, direktan pozitivan uticaj: Unaprjeđenjem dizajna aukcija za obnovljive izvore, Vlada doprinosi postizanju nacionalnih ciljeva u oblasti energetike i zaštite životne sredine.
 - COTEE / Vlada, direktan uticaj: COTEE kao ovlašćena ugovorna strana snosi formalne troškove sistema podsticaja, ali kako je već objašnjeno, isti će biti pokriveni kroz naknade krajnjih kupaca ili iz budžeta u skladu sa članom 51. Zakona o korišćenju energije iz obnovljivih izvora i podzakonskim aktom koji će biti donijet na osnovu tog člana, pa neto uticaj na COTEE treba da bude neutralan do pozitivan, uz povećanje institucionalnih kapaciteta.
3. Koje troškove će sprovođenje propisa izazvati za građane i privredu (posebno za mala i srednja preduzeća)?

Primjeri uspješnih aukcija u regionu pokazuju niže cijene, sa realnim ishodima između 50€/MWh i 60€/MWh. Po cijeni od 50€/MWh, očekuje se da će uticaj sistema podsticaja rezultirati na godišnjem nivou i viškom sredstava u iznosu od 5,6 miliona eura (u 2028. godini) za potrošače, smanjujući se na 0,5 miliona eura u 2039. godini; i po cijeni od 60€/MWh, neto viškom sredstava od 1,2 miliona eura godišnje za potrošače i uštedom troškova u visini od 5 miliona eura do 2039. godine. Sve ponude sa ponuđenom cijenom iznad maksimalne cijene predviđene ovim

predlogom akta biće odbijene.

4. Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će isti izazvati?

Da. Preliminarna analiza uticaja iz tačke (1) sugerise da korist i uštede koje će proizilaziti iz sprovođenja propisa nadmašuju troškove. Naime, cilj propisa je da podstakne ulaganja u obnovljive izvore energije koji bi zamijenili termoelektrane na uglj sa emisijom CO₂. Proizvodnja iz fosilnih goriva biće predmet oporezivanja u okviru EU ETS sistema, što će povećati troškove proizvodnje električne energije iz uglja. Proizvodnja električne energije iz solarnih elektrana snage 250MW podržanih kroz ovu aukciju mogla bi da zamijeni približno 437.000 tona emisija CO₂ godišnje i ostvari uštede u troškovima proizvodnje između 10,9 miliona eura (u 2030. godini) i 13 miliona eura godišnje (u 2039. godini), u poređenju sa istom količinom energije dobijene iz lignita. Ovo pokazuje da je sistem podsticaja koristan za Crnu Goru i da bi rezultirao ukupnim uštedama za krajnje kupce. Navedene koristi su neto koristi, nakon uračunatih troškova sistema podsticaja, koji su objašnjeni u nastavku. Sa druge strane, troškovi sprovođenja propisa značajno su manji jer Najpesimističnija procjena finansijskog uticaja sistema podsticaja pretpostavlja da su svi OIE proizvođači podržani po maksimalnoj cijeni od 70€/MWh, u kom slučaju bi finansijski uticaj bio između 3,2 miliona eura (u 2028. godini) do 10,5 miliona eura godišnje (u 2039. godini), zavisno od tržišnih cijena električne energije. Ovo bi se odrazilo na naknade za krajnje kupce (sve građane i svu privredu) u visini od 0,11c/kWh do 0,35c/kWh, ako bi se svi troškovi prenijeli na potrošače. Međutim, primjeri uspješnih aukcija u regionu pokazuju znatno niže cijene, sa realnim ishodima između 50€/MWh i 60€/MWh. Po cijeni od 50€/MWh, očekuje se da će uticaj sistema podsticaja rezultirati na godišnjem nivou i viškom sredstava u iznosu od 5,6 miliona eura (u 2028. godini) za potrošače, smanjujući se na 0,5 miliona eura u 2039. godini; i po cijeni od 60€/MWh, neto viškom sredstava od 1,2 miliona eura godišnje za potrošače i uštedom troškova u visini od 5 miliona eura do 2039. godine.

5. Da li propis podstiče osnivanje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnu konkurenciju?

Realizacija značajnih investicija u sektoru obnovljivih izvora energije kroz model aukcija podstiče konkurenciju i očekuje se i osnivanje novih privrednih subjekata. Propis podstiče izgradnju novih postrojenja iz obnovljivih izvora, što povećava obim dekarbonizovane proizvodnje, doprinosi likvidnosti na veleprodajnom tržištu električne energije i jača konkurenciju u sektoru energetike.

6. Uključiti procjenu administrativnog opterećenja i prepreka za poslovanje.

Procjenjuje se da predloženi akt neće iziskivati administrativno opterećenje za primjenu, odnosno za postizanje cilja ovog predloženog akta, a to je određivanje maksimalne cijene za

aukciju za tržišnu premiju.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

1. Da li je potrebno obezbediti finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore za sprovođenje propisa i u kom iznosu?

Primjeri uspješnih aukcija u regionu pokazuju cijene ponuđača sa realnim ishodima između 50€/MWh i 60€/MWh. Po cijeni od 50€/MWh, očekuje se da će uticaj sistema podsticaja rezultirati na godišnjem nivou i viškom sredstava u iznosu od 5,6 miliona eura (u 2028. godini) za potrošače, smanjujući se na 0,5 miliona eura u 2039. godini; i po cijeni od 60€/MWh, neto viškom sredstava od 1,2 miliona eura godišnje za potrošače i uštedom troškova u visini od 5 miliona eura do 2039. godine. Sve ponude preko 65 €/MWh biće odbijene.

Prema odobrenoj metodologiji (Uredba), analiza cijena na kojima se dostiže prag rentabilnosti za svaki projekat koji je ušao u uži izbor pružila je gornji raspon između 65 eura/MWh i 70 eura/MWh. U okviru ovog raspona, Ministarstvo je odlučilo da odredi cijenu 65 eura /MWh, a sve u skladu sa članom 25, stav 1 Zakona o korišćenju energije iz obnovljivih izvora koji glasi: Za potrebe aukcije, maksimalnu cijenu električne energije koju ponuđač može da ponudi u postupku aukcije utvrđuje Vlada (Odluka o određivanju maksimalne cijene na aukciji za tržišne premije).

Na osnovu iskustva iz regiona, aukcija za 250MW može podstaći ulaganja u preko 350MW kapaciteta, kroz djelimično učešće od 70% odobrene snage elektrane. Ovo odgovara investiciji od oko 191 miliona eura u tehnologije energije iz obnovljivih izvora.

Prema podacima dobijenim od strane konsultantskog tima, kvota za koju Vlada namjerava da raspiše prvu aukciju iznosi 250MW, za energiju iz solarnih elektrana, a što je u skladu sa obavezom Vlade Crne Gore iz Reformske agende za 2024 – 2027 godinu

kojom se Vlada Crna Gore obavezala da obezbijedi najmanje 400MW putem aukcija pri čemu prva aukcija mora biti objavljena do 30.06.2025. godine. Ova kvota je određena nakon obimne analize konsultantskog tima, čiji su osnovni izvori podataka bili CGES i investitori koju su obezbijedili određena prava i akte za izgradnju i priključenje solarnih elektrana. Projekti koji su razmatrani u okviru metodologije su zadovoljavali sljedeće kriterijume:

- Urbanističko-tehnički uslovi su dobijeni od Vlade, i
- Potpisan je sporazum o priključenju na mrežu sa operatorom prenosnog sistema. Napravljena je lista koja sadrži 9 projekata koji su ispunjavali gore navedene kriterijume: 3 projekta sa kapacitetom ispod 100 MW, 2 projekta sa kapacitetom između 100 MW i 200 MW, 2 projekta između 200 MW i 300 MW i 2 projekta veća od 300 MW. U skladu sa metodologijom, za dati projekat, cijena izvršenja maksimalne cijene za tačku rentabilnosti za svaki projekat izračunava se kao najmanja cijena koja bi zadovoljila sledeća ograničenja:

- Obezbediti adekvatnu stopu povrata uz pokrivanje svih troškova koji odgovaraju podržanom kapacitetu; i
- Obezbeđivanje adekvatnog koeficijenta pokrića servisiranja duga tokom celog perioda podrške.

2. Da li je obezbeđivanje finansijskih sredstava jednokratno ili se odnosi na određeni vremenski period? Objasniti.

Kako Zakon o korišćenju energije iz obnovljivih izvora propisuje da za svaku planiranu aukciju za tržišnu premiju Vlada utvrđuje maksimalnu cijenu koju ponuđači mogu da ponude u postupku aukcije, obezbeđivanje finansijskih sredstava za angažovanje nezavisnog eksperta, ukoliko Vlada sama ne pribavi neophodne ulazne podatke, biće potrebni za sprovođenje svake planirane aukcije koju Vlada namjerava da pokrene u skladu sa strateškim dokumentima zemlje.

Ukoliko se ukaže potreba za izdvajanjem finansijskih sredstava iz Budžeta tokom trajanja podsticajnog perioda koji traje 12 godina u skladu sa zakonom ista će zavisiti od razlike između tržišne cijene i ostvarene cijene na aukciji (jer u slučaju da je tržišna cijena veća, razliku do ostvarene cijene u aukciji ponuđači plaćaju nazad ovlašćenoj ugovornoj strani, čime se ostvaruju prihodi i uštede za državu).

3. Da li sprovođenje propisa izaziva međunarodne finansijske obaveze? Objasniti.
Predloženi akt ne stvara međunarodne finansijske obaveze.

4. Da li su potrebna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, ili su planirana za narednu fiskalnu godinu?

Ako se troškovi sistema podsticaja u potpunosti nadoknađuju kroz naknade krajnjih kupaca, nije potrebno obezbediti dodatna sredstva iz budžeta. U svakom slučaju, početak primjene ugovora o sistemu podsticaja i naplaćivanja naknade krajnjih kupaca, ili izdvajanja finansijskih sredstava iz budžeta, ako Vlada odluči da koristi sredstva iz budžeta radi umanjenja naknade krajnjih kupaca, očekuje se tek nakon puštanja u rad objekta koji ima pravo na podsticaje iz sprovedene aukcije. To znači, prema rokovima iz

člana 41 Zakona o korišćenju energije iz obnovljivih izvora, u periodu između 2028 – 2030. godine, zavisno od toga da li su projekti koji su pobedili na aukciji pre aukcije stekli građevinsku dozvolu.

5. **Da li se donošenjem propisa predviđa donošenje podzakonskih akata koji će izazvati finansijske obaveze?**
Donošenje ovog propisa ne predviđa donošenje daljih podzakonskih akata koji će izazvati finansijske obaveze.
6. **Da li će sprovođenje propisa generisati prihode za budžet Crne Gore?**
Sprovođenje propisa će generisati dodatne poreske prihode za budžet tokom izgradnje projekta, a zatim i tokom operative faze projekta. U određenim periodima kada su tržišne cijene više od cijena otkupa, ovlašćena ugovorna strana može primati uplate od proizvođača. Međutim, ta sredstva treba koristiti za isplate COTEE prema proizvođačima iz OIE, te se ne mogu smatrati prihodima državnog budžeta.
7. **Objasniti metodologiju korišćenu prilikom izračunavanja finansijskih rashoda/prihoda.**
Metodologija korišćena prilikom izračunavanja finansijskih rashoda / prihoda izrađena je na osnovu pretpostavki i obračuni objašnjeni su u Prilogu ovog obrasca, i to:
1) u Tabeli 1 gde su predstavljene pretpostavke korišćene za analizu ušteda na visokom nivou, 2) u Tabeli 2 gde su predstavljene uštede troškova od obnovljivih izvora energije obezbeđene putem aukcija (pod pretpostavkom izvršne cijene od 70 evra/MWh za solarnu energiju), 3) u Tabeli 3, gde su predstavljene pretpostavke korišćene za okvirnu analizu ušteda, 4) u Tabeli 4) gde su predstavljene procijenjene isplate po osnovu CfD ugovora za obnovljivu energiju obezbeđenu putem aukcija (pod pretpostavkom otkupne cijene od 70 €/MWh), 5) u Tabeli 5 gde su predstavljene Procijenjene isplate po osnovu CfD ugovora za obnovljivu energiju obezbeđenu putem aukcija (pod pretpostavkom otkupne cijene od 60 €/MWh), i 6) u Tabeli 6) gde su predstavljene Procijenjene isplate po osnovu CfD ugovora za obnovljivu energiju obezbeđenu putem aukcija (pod pretpostavkom otkupne cijene od 50 €/MWh).
8. **Da li je bilo problema u preciznom izračunavanju finansijskih rashoda/prihoda? Objasniti.**
Izračunavanja su okvirna jer se radi o projekcijama neizvesnih činjenica i stoga mogu biti podložna velikom broju neizvesnih tržišnih faktora, kao što su ponuđene cijene učesnika aukcije koje će biti ostvarene na planiranoj aukciji, buduće cijene električne energije na tržištu, kao i trenutak eventualnog uvođenja EU ETS sistema u Crnoj Gori. Međutim, računice koje su ovde date rađene su na osnovu najboljih dostupnih podataka i prakse, ekspertске pomoći inženjerske, ekonomske, pravne i finansijske struke te se mogu smatrati najpreciznijim mogućim u datom trenutku u odnosu na date trenutne okolnosti.
9. **Da li je Ministarstvo finansija dalo komentare na nacrt/predlog propisa?**
Predstavnik Ministarstva finansija bio je član Radne grupe Ministarstva energetike i rudarstva za izradu predloga propisa.
10. **Da li su pristigli komentari uključeni u tekst propisa? Objasniti.** Da, sugestije su uključene u tekst propisa.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertna podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.
- U postupku izrade predloženog propisa korišćena je ekspertna podrška domaćih i međunarodnih eksperata ekonomske, pravne i tehničke struke, koja je omogućena tehničkom podrškom Evropske banke za obnovu i razvoj i Evropske Unije.
- Ministarstvo energetike i rudarstva formiralo je Radnu grupu za pripremu podzakonskih akata za sprovođenje aukcija za obnovljive izvore energije, u čijem sastavu su, pored predstavnika Ministarstva, bili i predstavnici energetske kompanije CGES, CEDIS i COTEE, kao i predstavnici Ministarstva finansija.
- Tokom konsultacija primljene su samo pozitivne i potvrde sugestije predloženog akta, te je predloženi tekst propisa u cjelosti prihvaćen tokom konsultacija.

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?
- Nisu identifikovane nikakve prepreke za implementaciju propisa.
- Mjere koje će biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi su prethodno obezbjeđivanje tačnih, pouzdanih, stručnih i najboljih dostupnih podataka od strane Ministarstva energetike i rudarstva i Vlade Crne Gore. Indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje cilja predloženog propisa su
 - 1) uspješnost realizacije planirane aukcije odnosno broj investitora koji će učestvovati u planiranoj aukciji;
 - 2) ukupna snaga elektrana koje će se graditi na osnovu planirane aukcije.
- Ministarstvo energetike i rudarstva zaduženo je za monitoring i sprovođenje ovog propisa.

Podgorica, 02. 07. 2025. godine

PRILOG

Obračun ušteda od proizvodnje električne energije iz solarnih fotonaponskih sistema u poređenju sa proizvodnjom iz uglja

Ova analiza izračunava troškove za društvo koji proizvodnja energije iz solarnih kapaciteta od 250 MW izgrađenih putem aukcija, ima u odnosu na troškove proizvodnje ekvivalentne količine proizvodnje korišćenjem uglja, što je trenutno marginalna tehnologija. Proračuni pretpostavljaju da će aukcija biti završena do kraja 2025. godine, nakon čega slijedi dvogodišnji period izgradnje. Cijena izvršenja je postavljena na 70 €/MWh.

Uštede se izračunavaju na sledeći način:

- Za svaku godinu, izračunati troškove OIE množenjem cijene izvršenja sa količinom proizvedene električne energije u godini (pretpostavite faktor kapaciteta od 19% za solarnu energiju).
- Izračunati troškove proizvodnje iste količine energije dobijenim iz uglja, na osnovu pretpostavki o troškovima CO₂ i drugim varijabilnim troškovima proizvodnje (67,2 €/MWh i 24,56 €/MWh).
- Razlika između dva troška daje vrijednost uštede.

Pretpostavke su sumirane u Tabeli 1 ispod, a Tabela 2 prikazuje uštede u eurima za vremenski period od 12 godina.

Tabela 1: Pretpostavke korišćene za analizu ušteda na visokom nivou

Stavka	Pretpostavka za solarne fotonaponske sisteme
Kapacitet prodat na aukciji	250 MW
Godina aukcije	2025.
Otkupna cijena [#]	70 eura/MWh
Pretpostavka o inflaciji za otkupnu cijenu i cijenu lignita	Do 2027: MMF, WEO procjenjuje inflaciju evra od 2027. godine pa nadalje: 2%
Faktor kapaciteta (CF) ^{##}	19%
Godina početka rada [#]	2028 (2 pune godine izgradnje nakon aukcije)
Ukupni varijabilni troškovi lignita (nominalno u evrima/MWh)	91,78 eura/MWh
Varijabilni troškovi uključujući rudarstvo, isključujući emisije	24,56 eura/MWh
Varijabilni troškovi CO ₂	67,22 eura/MWh

Napomena: (*) Izvor cijene CO₂: Trading Economics, zaključno sa 16. oktobrom 2024. godine ([link](#)), ostali troškovi isključujući CO₂, uključujući rudarstvo: iz izvještaja Agore „Die deutsche Braunkohlenwirtschaft“, 2017 ([link](#)). Izvor inflacije: MMF, 2024.

Tabela 2: Uštede troškova od obnovljivih izvora energije obezbeđene putem aukcija (pod pretpostavkom izvršne cijene od 70 eura/MWh za solarnu energiju)

	Jedinice	Formula	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
Solarna proizvodnja, 250 MW, 19% CF	MWh	$[1] = 250 * 19\% * 8760$	416.100	416.100	416.100	416.100	416.100	416.100	416.100	416.100	416.100	416.100	416.100	416.100
Cijena solarne energije (nadvano)	EUR/MWh, nominalno	[2]	74,11	75,59	77,11	78,64	80,22	81,82	83,46	85,13	86,83	88,57	90,34	92,15
Troškovi proizvodnje solarne energije	miliona eura, nominalno	$[3] = [1] * [2] / 10^6$	30,84	31,45	32,08	32,72	33,38	34,05	34,73	35,42	36,13	36,85	37,59	38,34
Varijabilni troškovi lignita	EUR/MWh, nominalno	[4]	26,57	27,10	103,30	105,37	107,48	109,63	111,82	114,06	116,34	118,66	121,04	123,46
Troškovi proizvodnje lignita, ekvivalentna solarna energija	miliona eura, nominalno	$[5] = [1] * [4] / 10^6$	11,06	11,28	42,98	43,84	44,72	45,62	46,53	47,46	48,41	49,38	50,36	51,37
Uštede od solarne energije od 250 MW	miliona eura, nominalno	$[6] = [5] - [3]$	-19,78	-20,18	10,90	11,12	11,34	11,57	11,80	12,04	12,28	12,52	12,77	13,03

Napomena: CF = faktor kapaciteta. Pošto je ovo akvira analiza, razmatramo samo marginalne troškove uglja i ne uključujemo kapitalna ulaganja koja mogu biti potrebna da bi se stare elektrane na uglj održale u radu.

Obračun troškova za ovlašćenu ugovornu stranu

Sledeća formula se koristi za procjenu CfD plaćanja za aukcije od 250 MW za solarnu energiju, za godinu y i tehnologiju i :

$$CfD\ Payment_{y,i} = (Strike\ price_{y,i} - (Power\ price_y \times Capture\ rate_i)) \times Generation_{y,i}$$

gdje je:

- $CfD\ Payment_{y,i}$ plaćanje od strane Vlade proizvođaču tehnologije i
- $Strike\ price_{y,i}$ otkupna cijena za tehnologiju i utvrđena na aukciji
- $Power\ price_y$ predviđena cijena električne energije (prosjeak za godinu y)
- $Capture\ rate_i$ dio cijene koji je zauzela tehnologija i
- $Generation_{y,i}$ snaga proizvedena tehnologijom i u godini y , u MWh, izračunata množenjem instaliranog kapaciteta sa faktorom kapaciteta tehnologije i i brojem sati u godini

Pretpostavke su sumirane u Tabeli 3 ispod, a Tabela 4 prikazuje troškove u eurima za vremenski period od 12 godina pod pretpostavkom da je otkupna cijena 70 eura/MWh, a Tabele 5 i 6 prikazuju troškove za otkupne cijene od 50 eura/MWh i 60 eura/MWh.

Tabela 3: Pretpostavke korišćene za okvirnu analizu ušteda

Stavka	Pretpostavka za solarne fotonaponske sisteme
Kapacitet	250 MW
Otkupna cijena [#]	70 eura/MWh (tabela 4), 60 eura/MWh (tabela 5), 50 eura/MWh (tabela 6),
Pretpostavka o inflaciji za otkupnu cijenu	Do 2027: MMF, Svjetski ekonomski izgledi procjenjuju inflaciju eura od 2027. godine pa nadalje: 2%
Cijene struje [#]	Na osnovu nedavnih evropskih prognoza cijena, izvedenih iz različitih izvora: HUPLEX cijena unaprijed za 2027. godinu, nedavnog fundamentalnog modeliranja evropskih cijena električne energije za period 2030-55, oba prilagođena istorijskim razlikama sa Srbijom i interpoliranih vrijednosti za period 2028-29.
Faktor kapaciteta [#]	19%
Godina aukcije	2025.
Godina početka rada (tj. prva godina plaćanja CfD-a) [#]	2028 (2 pune godine izgradnje nakon aukcije)
Period CfD-a	12 godina

Napomena: Izvor inflacije: MMF, 2024.

Tabela 4: Procijene isplata po osnovu CfD ugovora za obnovljivu energiju obezbeđenu putem aukcija (pod pretpostavkom otkupne cijene od 70 €/MWh)

	Jedinice	Formula	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Cijena solarne energije (prilagođena inflaciji)	EUR/MWh, nominalno	[2]	74,11	75,59	77,11	78,64	80,22	81,82	83,46	85,13	86,83
Cijena električne energije ostvarena solarnom energijom	EUR/MWh, nominalno	[3]	66,49	68,04	69,59	71,14	66,14	63,65	63,88	63,05	67,57
Solarna proizvodnja, 250 MW, 19% CF	MWh	[4]	416,100	416,100	416,100	416,100	416,100	416,100	416,100	416,100	416,100
Plaćanja za solarne CfD-ove	miliona eura, nominalno	$[5] = ([2] - [3]) * [4] / 10^6$	3.17	3.14	3.13	3.12	5.86	7.56	8.15	9.19	8.01

Napomena: CF = faktor kapaciteta.

Tabela 5: Procijenjene isplate po osnovu CfD ugovora za obnovljivu energiju obezbeđenu putem aukcija (pod pretpostavkom otkupne cijene od 60 €/MWh)

	Jedinice	Formula	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Cijena solarne elektrane	EUR/MWh, nominalno	[2]	63,53	64,79	66,09	67,41	68,76	70,13	71,53	72,97	74,43
Cijena električne energije dobijena solarnom energijom (prilagođena inflaciji)	EUR/MWh, nominalno	[3]	66,49	68,04	69,59	71,14	66,14	63,65	63,88	63,05	67,57
Solarna proizvodnja, 250 MW, 19% CF	MWh	[4]	416,100	416,100	416,100	416,100	416,100	416,100	416,100	416,100	416,100
Plaćanja za solarne CfD-ove	miliona eura, nominalno	$[5] = ([2] - [3]) * [4] / 10^6$	-1.23	-1.35	-1.46	-1.55	1.09	2.70	3.18	4.13	2.85

Napomena: CF = faktor kapaciteta.

Tabela 6: Procijenjene isplate po osnovu CfD ugovora za obnovljivu energiju obezbeđenu putem aukcija (pod pretpostavkom otkupne cijene od 50 €/MWh)

	Jedinice	Formula	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Cijena solarne elektrane	EUR/MWh, nominalno	[2]	52,94	53,99	55,08	56,17	57,30	58,44	59,61	60,81	62,02
Cijena električne energije dobijena solarnom energijom (prilagođena inflaciji)	EUR/MWh, nominalno	[3]	66,49	68,04	69,59	71,14	66,14	63,65	63,88	63,05	67,57

Solarna proizvodnja, 250 MW, 19% CF	MWh	[4]	416.100	416.100	416.100	416.100	416.100	416.100	416.100	416.100	416.100
Plaćanja za solarne CfD-ove	miliona eura, nominalno	[5] = ([2] - [3]) * [4] / 10^6	-5.64	-5.84	-6.04	-6.23	-3.68	-2.17	-1.78	-0.93	-2.31

Napomena: CF = faktor kapaciteta.